

Iki naujų mokslo metų likus kiek daugiau nei savaitei, šeimoje su vaikais svarbu pasikalbėti ir prisiminti keletą svarbių dalykų. Vienas iš jų – saugus eismas kelyje. Kaip sako psichologė-psichoterapeutė Viktorija Laurinaitė, vaikai daug informacijos perima iš tėvų modelio ir jie linkę atkartoti tai, ką daro suaugusieji. Todėl vaikų įpročių formavimas yra itin svarbus, o viskas prasideda nuo tėvų rodomo pavyzdžio.

Įpročių formavimas

Ne paslaptis, kad tėvai nuolat susiduria su vaikų pasakymais, kad jie kažko nenori: valytis dantų, eiti laiku miegoti, susitvarkyti savo daiktų. Nepradėjus formuoti tam tikrų įpročių, vėliau vaikams gali būti sudėtinga įsiliesiant į suaugusiųjų gyvenimą ir vienas iš to pavyzdžių – saugumo taisyklės kelyje, kurių reikia laikytis.

Tam taip pat reikalingas įgūdis, kurio neformuojant gali nutikti skaudžios nelaimės. Kaip sako psichologė-psichoterapeutė, vaikams yra būtina turėti aiškias ribas, kurios suteikia saugumo ir stabilumo jausmą.

„Kai vaikui aišku, ką ir kada turi bei gali daryti – jis jaučia mažiau nerimo. Tad jeigu norime įvesti naujus įpročius vaiko gyvenime, turime būti nuoseklūs, nesuteikti jam dviprasmiškų minčių. Pavyzdžiui, vieną dieną leidžiame nesivalyti dantų, nes vaikas labai šaukė, todėl jam norisi vėl bandyti taip padaryti, kad nereikėtų valytis ir kitą dieną“, – pasakoja psichologė-psichoterapeutė V. Laurinaitė.

Specialistė pastebi, kad suformuoti naują įgūdį gali būti sudėtinga dėl to, kad kai kurie vaikai tam priešinasi, o tėvai pasiduoda, nes jiems sunku išbūti vaiko nepasitenkinimą. Galiausiai prarandamas nuoseklus mokymas ir ribų išlaikymas.

Svarbus nuoseklumas ir žaismingai pateikta informacija

Kalbant apie tai, kas yra atsakingas už vaikų įpročių formavimą, specialistė sako, kad visų pirma didelę dalį atsakomybės už tinkamą pavyzdį turi prisiimti tėvai.

„Jie kartu gali valytis dantis, vairuodami taip pat rodyti pavyzdį, kaip reikėtų elgtis kelyje, perteikti vairuotojo požiūrį į pėsčiuosius. Tad norėtusi priminti tėvams, kad visada galite mokyti savo vaikus tam tikrų dalykų gyvenime per savo pavyzdį“, – sako V. Laurinaitė.

Anot jos, kita svarbi dalis yra ir aplinkinių žmonių indėlis. Nemažai atsakomybės prisiima mokyklos, darželiai, kurie taip pat supažindina su saugaus eismo taisyklėmis, organizuoja

prevencines programas, žaidimų pagalba bando įprasminti saugaus eismo taisykles mūsų vaikams.

Kaip pasakoja „Lietuvos draudimo“ Strategijos, klientų ir marketingo departamento direktorė Aurelija Kazlauskienė, socialinės akcijos „Apsaugok mane“ idėja taip pat yra apsaugoti vaikus nuo nelaimių kelyje.

„Jau 24-erius metus visą rugsėjo mėnesį nemokamai draudžiame visus moksleivius nuo nelaimingų įvykių keliuose. Kiekvieno nukentėjusio vaiko tėvai ar globėjai gali kreiptis į bendrovę dėl tam tikros dalies nuostolių padengimo rugsėjį.

Vis dėlto, kasmet galvojame ir papildomų priemonių, kaip atkreipti tiek vairuotojų, tiek tėvų ir vaikų dėmesį į saugų eismą po vasaros atostogų, norime paskatinti šeimoje vis prisiminti šį aktualų klausimą prieš prasidedant rugsėjui. Šiomet dalinamės sukurta [dainele](#), kurią vaikai yra kviečiami klausytis valantis dantis ryte ir vakare. Norime, kad tai būtų puiki priemonė visus metus kelti saugaus eismo klausimą namuose bei žaismingai pažvelgti į įpročių formavimą“, – sako „Lietuvos draudimo“ ekspertė.

Psichologė-psichoterapeutė V. Laurinaitė atkreipia dėmesį, kad kai iš kelių kartų nepavyksta vaiko išmokyti tam tikrų dalykų, tėvams vertėtų bandyti pasitelkti kūrybiškumą, pateikti kitaip norimą išmokyti įgūdį.

„Išties gali suveikti žaidimai, muzika, knygos, kitų žmonių pavyzdžiai. Be to, vyresnieji vaikai puikiai parodo mažiesiems, kaip reikia kažką daryti ir jie linkę kopijuoti bei taip išmokti elgesio modelių“, – sako V. Laurinaitė.

Ji pataria, kad prie saugaus eismo mokymosi gali prisidėti žaidimai namuose: parodykite, kaip važiuoja automobiliai į aikštelę ar po miestą, pasigaminkite kelią, perėją, šviesoforą, visas priemones, ką norite išmokyti. Žaidimas turėtų būti smagus, o ne griežtas. Kai jis linksmas – vaikams labiau ir įsimenamas.

